

INDIRA GANDI - NGƯỜI CON GÁI ĐẤT NƯỚC SÔNG HẰNG

Phạm Minh Tâm

Khoa Đông Phương học

Đại học KH Xã hội & Nhân văn

Phụ nữ là một nửa thế giới. Phụ nữ đã giữ một vai trò nhất định trong lịch sử nhân loại. Thế giới đã từng biết đến những nữ nguyên thủ kiệt xuất đứng đầu quốc gia như nữ Tổng thống Sri Lanka năm 1994: Chandrica Kumaratunga; nữ Thủ tướng Bangladesh năm 1996: Haxina Oagić; nữ Tổng thống Ailen năm 1997: Mari Macalixé; nữ Thủ tướng Niu Dilân năm 1999: Helen Clac; nữ Tổng thống Latvia năm 1999: Vaira Vic Prēbece; nữ Tổng thống Panama năm 1999: Miraya Matxcôxô; nữ Tổng thống Phần Lan năm 2000: Tacghia Halönen. Và chúng ta không thể không nhắc đến cố nữ Thủ tướng ấn Độ - đất nước sông Hằng. I. Gandi, bà đã từng là một trong số những nữ Thủ tướng hiếm hoi đầu tiên của thế giới.

I. Gandi sinh ngày 19 - 11 - 1917 ở Alahabat (ấn Độ), tên riêng là Indira Priđakshini - có nghĩa là "người mà ai cũng muốn nhìn". Ngay từ khi mới sinh ra, cô bé con này đã được thi sĩ - nữ chính khách ấn Độ Xarôgini Naidu tiên đoán "sẽ là linh hồn mới của ấn Độ". Lời tiên đoán ấy đã trở thành sự thực khi đứa trẻ ấy lớn lên trở thành nữ Thủ tướng ấn Độ năm 1966 (Indira bắt đầu mang họ Gandi từ năm 1942 khi lấy chồng là ông Phêrôđơ Gandi).

Chẳng phải là ngẫu nhiên khi I. Gandi kế tục sự nghiệp của cha mình là J. Nêhru - vị thủ Tướng đầu tiên của nước ấn Độ độc lập. Bởi ngay từ khi còn nhỏ tuổi, bà đã được sống trong bầu không khí đấu tranh sôi sục của phong trào giải phóng dân tộc ấn Độ, được sống giữa những người thân như ông nội, bà nội, cha và mẹ là những người đã thế nguyện hiến trọn cuộc đời mình cho cuộc đấu tranh vì độc lập của đất Mẹ ấn Độ.

Bà đã từng cùng cha là J. Nehru tham gia Hội nghị Băng đung (1955) đặt nền móng cho phong trào không liên kết, từng là thành viên Ban chấp hành công nhân Đảng quốc đại (1955), là Chủ tịch thành bộ Đảng quốc đại ở quê hương bà là Alahabat (1956), là Chủ tịch Đảng quốc đại ấn Độ (1959), là Bộ trưởng Bộ thông tin và vô tuyến truyền thanh (1964). Năm 1966, sau khi J. Nêhru mất, bà chính thức lên thay, giữ cương vị thủ tướng ấn Độ liên tục đến năm 1977 và tiếp theo là từ 1980 cho đến ngày bà bị bọn phản động sát hại (30 - 10 - 1984) trong lúc đang đi bộ từ nhà đến dinh Thủ tướng.

Có thể nói cả cuộc đời I. Gandi là cuộc chiến đấu kiên cường liên tục không mệt mỏi, giành trọn tâm huyết cho nền độc lập của đất nước và tự do hạnh phúc cho nhân dân ấn Độ. Bà đã xứng đáng tiếp bước người cha đáng kính J. Nêhru (và tiếp theo bà là con trai Rajip Gandi) đưa đất nước ấn Độ từ nghèo nàn lạc hậu, cực kỳ phức tạp về chủng tộc, tôn giáo và văn hóa trở thành một quốc gia hùng mạnh và thống nhất, có vị trí quan trọng trên trường quốc tế. Với tư cách là một người con, một người vợ, một người mẹ, một người bà đồng thời là một người chiến sĩ cộng sản bất khuất kiên cường, cuộc

đời và sự nghiệp của bà là tấm gương sáng chói không chỉ cho nhân dân và phụ nữ Ấn Độ mà còn đối với cả nhân loại. Người phụ nữ mảnh mai tưởng chừng yếu đuối như các thế lực cơ hội thường nghĩ, đã đứng vững vàng trên cương vị người cầm lái đất nước trong 16 năm - từ năm 1966 đến tháng 10 năm 1984 (trừ hai năm gián đoạn 1978, 1979). Đây cũng là giai đoạn hào hùng nhất của đất nước Ấn Độ, đánh dấu sự nổi dậy của một đất nước có nền văn minh lâu đời.

I. Gandhi cũng có vai trò to lớn trong lịch sử Ấn Độ. Trong chính sách đối ngoại, cũng như J. Nehru, bà đứng vững trên lập trường Ấn Độ - là nhà yêu nước Ấn Độ theo phái trung lập. Đối với bà, chủ nghĩa dân tộc thực sự là phải gắn liền với chủ nghĩa chống đế quốc, chủ nghĩa dân tộc thể hiện cả trong cuộc đấu tranh củng cố nền độc lập của dân tộc mình trên các lĩnh vực kinh tế, văn hoá, chính trị, trong cuộc đấu tranh ủng hộ nhân dân các nước chưa giải phóng khỏi chủ nghĩa thuộc địa và chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa dân tộc và chủ nghĩa Sô vanh nước lớn. Bảo vệ hoà bình và chung sống hoà bình, ủng hộ những nguyên tắc giải trừ quân bị, tin tưởng và hợp tác đôi bên cùng có lợi - đó cũng là tôn chỉ mà bà đã trung thành tiếp bước cha mình là J. Nehru. Là nước đứng đầu phong trào không liên kết, Ấn Độ dưới sự lãnh đạo của bà đã đóng góp phần đáng kể vào phong trào này và mang một ý nghĩa vô cùng đặc biệt. Công lao to lớn của bà là sự cương quyết bảo vệ nền an ninh của Ấn Độ trước tình hình gay go phức tạp đang diễn ra trên thế giới, là sự tỉnh táo trong quan hệ với chính phủ Pakistan, với Bangladesh, với những tư tưởng bành trướng từ bên ngoài....

Trong lĩnh vực đối nội bà coi trọng trước hết là giữ gìn sự thống nhất Ấn Độ - điều tiên quyết cho nền độc lập và tiến bộ. Bà cương quyết bảo vệ nguyên tắc lập liên bang Ấn Độ với quyền lực tập trung cao nhất. Bảo vệ sự thống nhất lãnh thổ Ấn Độ, bà tiếp tục tư tưởng của J. Nehru nêu cao quyền bình đẳng anh em giữa các cộng đồng tôn giáo và các dân tộc Ấn Độ.

Năm 1958, Nehru coi vấn đề lớn nhất của Ấn Độ là “Làm thế nào để nuôi sống nhân dân Ấn Độ” - 26 năm sau, khi Ấn Độ đã tự nuôi sống được mình, I. Gandhi trong câu trả lời một nhà báo Pháp “Vấn đề lớn nhất của Ấn Độ là gì ?” đã nói: “Vấn đề lớn nhất của Ấn Độ là làm sao nhân dân Ấn Độ sống hoà hợp với nhau”.

Một nguyên tắc trong chính sách kinh tế của bà (và cũng là tiếp bước J. Nehru) là sự trông cậy vào khu vực quốc doanh, coi đó là phần quan trọng của nền kinh tế quốc dân, là động lực quan trọng của những cải tổ kinh tế xã hội và là xương sống của các hoạt động kinh tế của đất nước. Bà cũng ủng hộ nền kinh tế hỗn hợp - kết hợp thành phần kinh tế quốc doanh nhà nước và thành phần kinh tế tư nhân, kinh doanh lớn, vừa và nhỏ, trong đó coi trọng ưu tiên phát triển khu vực quốc doanh.

Hết thảy nhân dân Ấn Độ đã đồng tình đi theo con đường của J. Nehru, I. Gandhi và tiếp sau là R. Gandhi. Họ bỏ phiếu cho quan điểm thống nhất lãnh thổ Ấn Độ, cho sự phát triển có kế hoạch của nền kinh tế Ấn Độ, cho sự cải tổ thực sự vì quyền lợi của quần chúng nhân dân lao động, đồng thời bỏ phiếu cho chính sách đối ngoại vì độc lập, hoà bình và chống chủ nghĩa đế quốc vốn là truyền thống quý báu từ ngàn xưa của dân tộc Ấn Độ.

I. Gandhi xứng đáng được truy tặng giải thưởng quốc tế Lênin “Vì sự củng cố hoà bình giữa các dân tộc” bởi bà đã đóng góp phần quan trọng trong việc phát triển mối quan hệ trên trường quốc tế hiện nay theo xu hướng hoà bình, giải trừ quân bị, thân ái và hợp tác, trong việc củng cố phong trào không liên kết và cho sự bảo đảm nền độc lập và tiến bộ Ấn Độ.

Bà đã oanh liệt ngã xuống ở tuổi 67 trong một buổi sáng u ám lạnh lẽo ngày 30 - 10 - 1984, ngày 11 - 11- 1984 một chiếc chuyên cơ đã bay ngang trời rải tro hài cốt của bà lên vùng núi băng giá Hymalaya theo như ý nguyện của bà lúc còn sống, kết thúc cuộc đời đầy vinh quang và bão táp của một người phụ nữ đặc biệt, một nhà lãnh đạo kiệt xuất. Đất nước sông Hằng và nhân dân Ấn Độ cùng nhân dân thế giới mãi giữ trọn niềm kính yêu với I. Gandhi - một người con của một người anh hùng và là một người mẹ của một người anh hùng và một lãnh tụ của một dân tộc anh hùng